

АНАЛІЗ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

© 2019 ІЗМАЙЛОВ Я. О., ЄГОРОВА І. Г.

УДК 330.1; 334

Ізмайлов Я. О., Єгорова І. Г. Аналіз державно-приватного партнерства в Україні та світі

Метою статті є проведення аналізу здійснення державно-приватного партнерства в Україні й інших країнах світу, зокрема в країнах Європейського та Євразійського Союзів. Доведено, що державно-приватне партнерство поки що не набуло широко розповсюдження через недостатньо відпрацьований механізм його реалізації. Обґрунтовано, що використання удосконаленого механізму державно-приватного партнерства як ефективної форми інтеграційної взаємодії бюджетних установ і приватного сектора на засадах соціальної відповідальності та сталого розвитку національної економіки дозволить залучити в бюджетну сферу приватні інвестиції, що спрямовані на поліпшення якості товарів і послуг, а також забезпечення ефективної господарської діяльності. Встановлено, що не існує еталонної форми державно-приватного партнерства, тому що різноманітність комбінацій співпраці між державним і приватним секторами залежить від країни, регіону, напрямку діяльності, галузей, суб'єктів та об'єктів співпраці, характеристик проектів і від багатьох інших чинників. У статті обґрунтовано, що кожна країна використовує свої інструменти сприяння розвитку соціального партнерства шляхом скоординованої діяльності урядів, органів державної і місцевої влади та приватних партнерів.

Ключові слова: державно-приватне партнерство, інвестиційно-інноваційний розвиток, Європейський Союз, Євразійський економічний союз.

Рис.: 3. **Табл.:** 2. **Бібл.:** 17.

Ізмайлов Ярослав Олександрович – доктор економічних наук, доцент, кафедра міжнародної економіки, Криворізький економічний інститут Київського національного економічного університету ім. В. Гетьмана (просп. Поштовий, 64, Кривий Ріг, Дніпропетровська обл., 50000, Україна)

E-mail: izmyar@ukr.net

Єгорова Ірина Геннадіївна – кандидат економічних наук, доцент, кафедра міжнародної економіки, Криворізький економічний інститут Київського національного економічного університету ім. В. Гетьмана (просп. Поштовий, 64, Кривий Ріг, Дніпропетровська обл., 50000, Україна)

E-mail: egorova-ira@ukr.net

УДК 330.1; 334

UDC 330.1; 334

Измайлов Я. А., Егорова И. Г. Анализ государственно-частного партнерства в Украине и мире

Целью статьи является проведение анализа государственно-частного партнерства в Украине и других странах мира, в частности в странах Европейского и Евразийского Союзов. Доказано, что государственно-частное партнерство пока еще не приобрело широкого распространения вследствие недостаточно отработанного механизма его реализации. Обосновано, что использование усовершенствованного механизма государственно-частного партнерства как эффективной формы интеграционного взаимодействия бюджетных учреждений и частного сектора на основе социальной ответственности и устойчивого развития национальной экономики позволит привлечь в бюджетную сферу частные инвестиции, направленные на улучшение качества товаров и услуг, а также обеспечение эффективной хозяйственной деятельности. Установлено, что не существует эталонной формы государственно-частного партнерства, потому что разнообразие комбинаций сотрудничества между государственным и частным секторами зависит от страны, региона, направления деятельности, отраслей, субъектов и объектов сотрудничества, характеристик проектов и от многих других факторов. В статье обосновано, что каждая страна использует свои инструменты способствования развитию социального партнерства посредством скоординированной деятельности правительств, органов государственной и местной власти, а также частных партнеров.

Ключевые слова: государственно-частное партнерство, инвестиционно-инновационное развитие, Европейский Союз, Евразийский экономический союз.

Рис.: 3. **Табл.:** 2. **Библ.:** 17.

Измайлов Ярослав Алексеевич – доктор экономических наук, доцент, кафедра международной экономики, Криворожский экономический институт Киевского национального экономического университета им. В. Гетьмана (просп. Почтовый, 64, Кривой Рог, Днепропетровская обл., 50000, Украина)

E-mail: izmyar@ukr.net

Егорова Ирина Геннадиевна – кандидат экономических наук, доцент, кафедра международной экономики, Криворожский экономический институт Киевского национального экономического университета им. В. Гетьмана (просп. Почтовый, 64, Кривой Рог, Днепропетровская обл., 50000, Украина)

E-mail: egorova-ira@ukr.net

Izmaylov Ya. O., Yegorova I. G. Analyzing Public-Private Partnership in Ukraine and World-Wide

The article is aimed at carrying out an analysis of public-private partnership in Ukraine and other world countries, in particular in the countries of the European and Eurasian Unions. It is proved that public-private partnership has not yet acquired widespread distribution due to the insufficiently elaborated mechanism for its implementation. It is substantiated that the use of an improved mechanism of public-private partnership, being an efficient form of integration interaction of budgetary institutions and private sector on the basis of social responsibility and sustainable development of the national economy, allows to attract in the budget sphere private investments directed to improving the quality of goods and services, as well as ensuring the efficient economic activity. It is determined that no reference form of public-private partnership exists, because the variety of combinations of cooperation between the public and private sectors depends on the country, region, direction of activity, industry sectors, subjects and objects of cooperation, characteristics of projects and from many other factors. Based on the analysis of the practice of implementation and support of public-private partnership in the economically developed countries, it is substantiated that each country uses its own instruments to facilitate the development of social partnership through the coordinated activities of Governments, the State and local authorities, as well as private partners.

Keywords: public-private partnership, investment and innovation development, European Union, Eurasian Economic Union.

Fig.: 3. **Tbl.:** 2. **Bibl.:** 17.

Izmaylov Yaroslav O. – Doctor of Sciences (Economics), Associate Professor, Department of International Economics, Kryvyi Rig Economic Institute of the Kiev National Economic University named after V. Getman (64 Poshtovyi Ave., Kryvyi Rih, Dnipropetrovsk region, 50000, Ukraine)

E-mail: izmyar@ukr.net

Yegorova Iryna G. – Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor, Department of International Economics, Kryvyi Rig Economic Institute of the Kiev National Economic University named after V. Getman (64 Poshtovyi Ave., Kryvyi Rih, Dnipropetrovsk region, 50000, Ukraine)

E-mail: egorova-ira@ukr.net

Зважаючи на світові глобальні суспільно-економічні тенденції, Україні потрібна концентрація зусиль на активізації інвестиційних процесів для створення та впровадження інновацій у всі сфери життя. Для ефективного функціонування підприємств будь-якої форми власності потрібно залучати значні інвестиційні ресурси, що будуть спрямовуватися на розвиток матеріально-технічної бази, поліпшення, технічне переозброєння виробництва, доведення до передового світового рівня виробничих потужностей, диверсифікацію господарської діяльності, розвиток інтелектуального та людського капіталу, соціально-культурні, природоохоронні заходи та ін.

Здійснення господарської діяльності організацій та установ бюджетної сфери України відбувається в особливо складних умовах внаслідок зношеної матеріально-технічної бази. Такий стан справ є результатом недостатнього фінансування з державного і муніципальних бюджетів на відновлення ресурсного потенціалу цих установ протягом тривалого періоду, відсутності підтримки інновацій на державному рівні та використання застарілих форм і методів управління. Державні монополії через їх стратегічну значущість не можуть бути приватизовані. Водночас у державному бюджеті не вистачає коштів на їх просте і розширене відтворення. Тому для бюджетних і приватних установ актуальним завданням є удосконалення механізму визначення можливості залучення приватних інвестиційних коштів, пошуку стратегічних інвесторів і партнерів, побудови ефективних публічно-приватних відносин. Адаже саме механізм державно-приватного партнерства (ДПП) є відносно новою та однією з найбільш ефективних форм інтеграційної взаємодії інвестиційно-інноваційної парадигми розвитку бюджетних підприємств у сучасних умовах господарювання. ДПП виступає стратегічним, інституційним та організаційним альянсом між державою і бізнесом з метою реалізації суспільно значущих проектів дуже широкого спектра: від базових галузей промисловості і НДДКР до надання громадських послуг.

З огляду на це, одним із пріоритетних напрямів розвитку установ бюджетної сфери обрано вдосконалення механізму державно-приватного партнерства. Налагодження такого партнерства завдяки об'єднанню ресурсів приватного та державного секторів потенційно може залучити в бюджетну сферу приватні інвестиції, поліпшити якість товарів і послуг, сприятиме зростанню ефективності діяльності, що в синергетичній взаємодії забезпечить сталий розвиток економіки України.

Теоретичні та методологічні питання аналізу діяльності суб'єктів господарювання у контексті здійснення державно-приватного партнерства, а також особливості їх вирішення відповідно до вимог розвитку національного господарства України на інвестиційно-інноваційних засадах знайшли відображення в наукових працях українських учених, серед яких В. Андрійчук, М. Флейчук, А. Мокій [1], О. Амоша, А. Гальчинський, В. Гець [2], Л. Малюта, Т. Лічусь [3], І. Павленко [4], К. Пашинська [5], А. Пересада, І. Прокопенко, Т. Стівбун [6], В. Семиноженко, С. Свірко [7], А. Сухоруков, О. Соб-

кевич [8], В. Федоренко, М.Г. Чумаченко, А. Чухно. Деякі аспекти механізму здійснення державно-приватного партнерства входять до кола наукових інтересів таких закордонних науковців, як С. Глазьев, Дж. Делмон [9], М. Бромвич, Л. Бернстайн, В. Беренс, П. Хавранек, Е. Нікбахт, М. Портер, П. Ромеро, Б. Санто, А. Семенчишин [10], О. Соколовська [11], Л. Шарингер [12], У. Шарп, А. Шпітгофф, Й. Шумпетер, А. Шеремет [13] та ін.

Проведений аналіз останніх наукових публікацій в Україні та світі дозволяє констатувати, що комплексному розгляду проблем розвитку державно-приватного партнерства приділено недостатньо уваги. Досить обмежене коло фахівців здійснює науковий пошук, що спрямований на розкриття сутності, удосконалення класифікації, принципів і методів здійснення державно-приватного партнерства у країнах з різними моделями управління та напрямками розвитку. Тому існує нагальна потреба в аналітичному дослідженні державно-приватного партнерства в Україні та світі, яке забезпечує формування інформаційно-рекомендаційної бази для надання додаткового імпульсу щодо ефективного розвитку такого партнерства на підґрунті найкращих світових досягнень.

Метою статті є проведення аналізу здійснення державно-приватного партнерства в Україні, країнах Європейського та Євразійського Союзів.

Взаємодія влади, бюджетних установ і приватного сектора в частині об'єднання зусиль, ресурсів і потенціалів, справедливий розподіл ризиків між партнерами за умови збереження державного контролю над активами дозволить:

- ✦ залучити інвестиційні ресурси;
- ✦ ефективно реалізовувати спільні проекти;
- ✦ використовувати досвід розвитку та механізми приватного сектора економіки;
- ✦ підвищити якість продукції та послуг;
- ✦ покращити управління соціально-економічною та екологічною інфраструктурою, що сприятиме розвитку як бюджетних, так і приватних установ.

Результати ДПП повинні позитивно відобразитися на діяльності усіх сторін відповідно до поставленої мети. Водночас на сьогодні існує проблема довіри між владою, представниками державних установ і приватними підприємцями.

Причиною є те, що представники різних ланок управління ще не остаточно змогли переформатувати економічне мислення та економічну свідомість з радянських догм про певну обраність, ізоляцію та велику кримінальну відповідальність за неефективне управління державними установами на засади соціальної відповідальності та сталого розвитку.

Основні положення здійснення ДПП в Україні регламентовані Законом України «Про державно-приватне партнерство» (№ 2404-VI), відповідно до ст. 1 якого державно-приватне партнерство трактується як співпраця між державою Україна, Автономною Республікою Крим, територіальними громадами, в особі від-

повідних органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також юридичними особами, крім державних і комунальних підприємств, або фізичними особами-підприємцями, що здійснюється на підставі договору в порядку, встановленому Законом або іншими нормативно-правовими актами. Відповідно до Закону об'єктами державно-приватного партнерства можуть бути: існуючі, зокрема, відтворювані (шляхом реконструкції, модернізації, технічного переоснащення) об'єкти, що перебувають у державній або комунальній власності, у тому числі ділянки надр; створювані чи придбані об'єкти в результаті виконання договору, укладеного в рамках державно-приватного партнерства [14].

У зв'язку з довготривалим характером партнерства і необхідністю формалізації всіх суттєвих умов на інвестиційному та експлуатаційному етапах його реалізації складність договірних відносин для проектів ДПП є вищою, ніж для державного замовлення або інших видів правовідносин держави і бізнесу. Це призводить для проектів ДПП до більш високої вартості підготовчих, передпроектних робіт і потребує значно більшого часу як на етапі узгодження умов реалізації цих проектів між державним і приватним партнером, так і на етапі вибору приватного партнера.

Не існує еталонної форми державно-приватного партнерства, тому що різноманітність комбінацій співпраці між державним і приватним секторами залежить від країни, регіону, напрямку діяльності, галузей, суб'єктів та об'єктів співпраці, характеристик проектів і від багатьох інших чинників.

На підставі аналізу практики застосування та підтримки державно-приватного партнерства в економічно розвинених країнах можна стверджувати, що кожна країна використовує свої інструменти сприяння розвитку державно-приватного партнерства. Високий рівень його застосування передбачає скоординовану діяльність урядів, органів державної і місцевої влади та приватних партнерів.

Незалежно від форми реалізації ДПП будь-який інфраструктурний проект є дуже ризикованим. Тому фактичні витрати на його реалізацію завжди будуть значно вищими порівняно із запланованими. Дуже важливим є те, що при реалізації проекту в рамках прямого бюджетного фінансування всі ризики несе публічний партнер. Водночас у багатьох варіантах ДПП, якщо виникає така можливість, відбувається розподіл якщо не всіх ризиків між сторонами, то хоча б значної їх частини.

Щоб повною мірою реалізувати на рівні країни промисловий, науковий та фінансовий потенціал, який мають промислові підприємства, наукові установи, заклади вищої освіти, фінансово-кредитні та бюджетні установи, рекомендується застосовувати будь-яку з перелічених форм інтеграційної взаємодії у вигляді державно-приватного партнерства (рис. 1).

У табл. 1 наведено інформацію про результати здійснення ДПП в Україні на 1 липня 2018 року в розрізі областей.

Структуру та кількість проектів державно-приватного партнерства в Україні за сферами господарської діяльності подано на рис. 2.

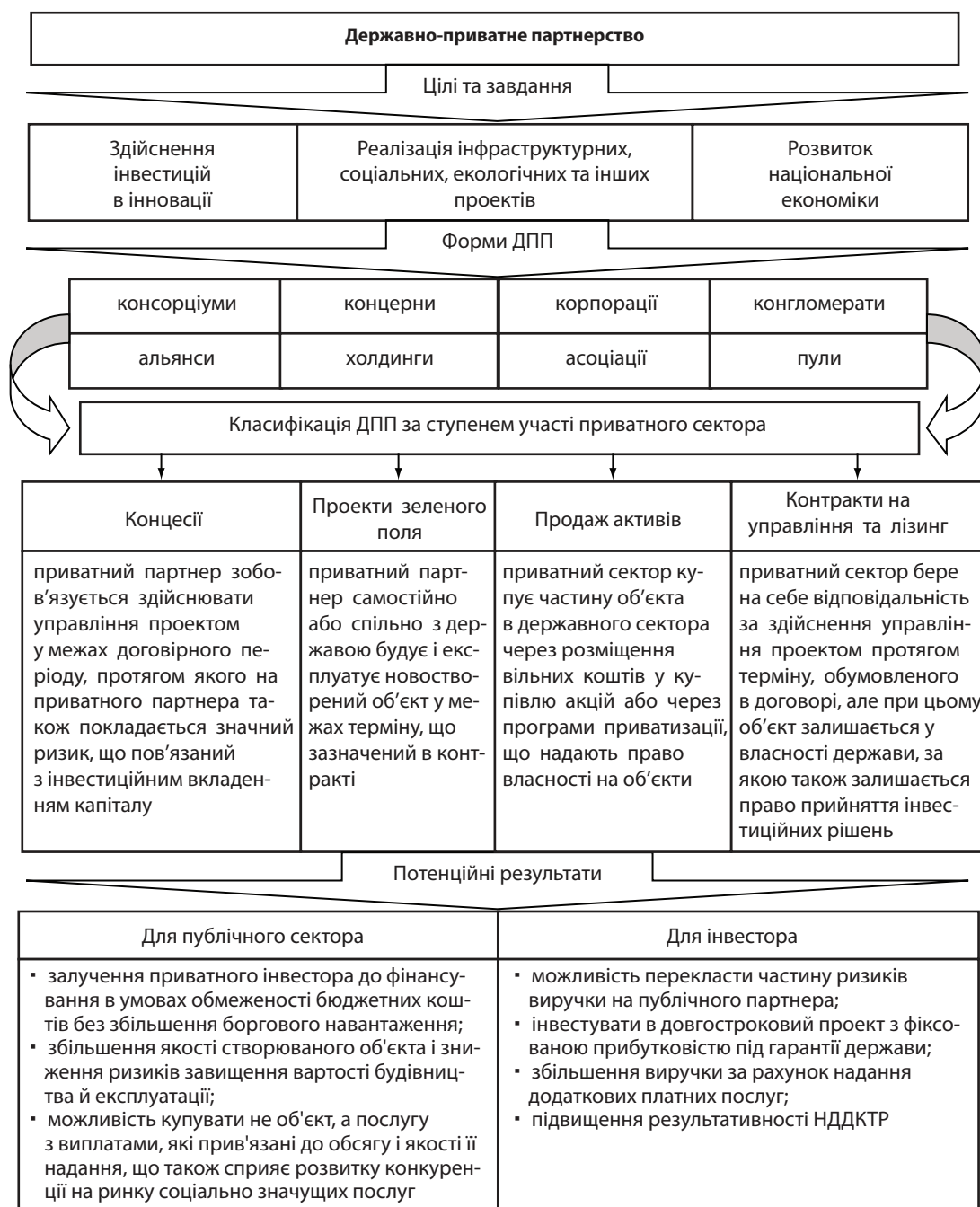
З табл. 1 та рис. 2 можна зробити висновок, що в Україні ДПП знаходиться на зародковому етапі. Для переходу на більш високий рівень розвитку державно-приватного партнерства потрібно подолання недовіри, яка поки що існує між бізнесом і державним сектором.

За даними міжнародної статистики, в Європейському Союзі (ЄС) у першому півріччі 2016 року 40 проектів ДПП загальною вартістю 7,8 млрд євро дійшли до стадії фінансового закриття. Порівняно з першим півріччям 2015 року приріст склав 72 %, 9 країн завершили мінімум по одному проекту ДПП [11]. Серед найбільш відомих завершених проектів ДПП слід зазначити будівництво трьох автомобільних магістралей A355 у Франції, A94 – у Німеччині і D4 / R7 – у Словаччині, а також розроблену систему навчання льотчиків «Фаза II» у Великобританії. Ці проекти у вартісному вираженні склали 45 % від загальної вартості проектів ДПП в першому півріччі 2016 року. В табл. 2 наведено інформацію про здійснення проектів ДПП в Європейському Союзі за 2000–2017 рр. з деталізацією кількості проектів, їхньою загальною вартістю, а також внеском ЄС у вартісному та відсотковому вимірі.

Отже, з табл. 2 видно, що всього по країнах Єврозони з 2000 р. по 2017 р. реалізовано 84 проекти ДПП на суму 29242 млн євро з внеском Євросоюзу обсягом 5640 млн євро. Найбільша кількість проектів ДПП реалізується в таких країнах: у Франції – 21, Німеччині – 14, Словенії – 10 та Греції – 8. За загальними витратами у Великобританії всього на 3 проекти витрачено 2212 млн євро. У Португалії на 3 проекти припадає 2379 млн євро. В Іспанії на 4 проекти спрямовано 2422 млн євро. Водночас у Німеччині витрачено 2147 млн євро на реалізацію 14 проектів, а у Словенії в обсязі 52 млн євро профінансовано 10 проектів.

В ЄС ініціаторами здійснення проектів ДПП активно виступають як громадськість, так і приватний сектор. Незважаючи на жорсткі бюджетні обмеження на державні витрати в ЄС, ДПП має потенціал для розвитку. Було виявлено, що здійснені проекти ДПП були не завжди ефективними і не забезпечували належного співвідношення ціни та якості. Значна кількість проектів ДПП не призвела до очікуваних результатів, що в грошовому вимірі склало 1,5 млрд євро неефективних витрат, з яких 0,4 млрд євро – це кошти фондів ЄС.

Останніми роками в країнах Євразійського економічного союзу (ЄАЕС), зокрема в Росії, Казахстані, Білорусі, Киргизстані, зростає зацікавленість і співпраця в рамках проектів ДПП як з боку публічного, так і приватного секторів. Між експертами, владою та бізнесом проходять зустрічі стосовно можливості та доцільності застосування механізмів співпраці у рамках ДПП з визначенням позитивних і негативних наслідків для всіх секторів і сфер економічної діяльності. В розвитку ДПП активну участь беруть Євразійський банк розвитку, Європейський банк реконструкції та

Рис. 1. Завдання, форми та потенційні результати державно-приватного партнерства

Джерело: складено авторами.

Таблиця 1

ДПП за областями України на 1 півріччя 2018 року [15]

№ з/п	Область	Концесія	Спільна діяльність	Договір ДПП	РАЗОМ
1	2	3	4	5	6
1	Донецька	2	2	0	4
2	Житомирська	0	1	0	1
3	Закарпатська	4	5	0	9
4	Запорізька	4	0	0	4
5	Івано-Франківська	1	0	0	1

1	2	3	4	5	6
6	Київська	10	0	0	10
7	Кіровоградська	0	1	0	1
8	Луганська	1	0	0	1
9	Львівська	3	1	0	4
10	Миколаївська	14	1	0	15
11	Одеська	0	6	0	6
12	Полтавська	0	5	0	5
13	Харківська	1	0	0	1
14	Херсонська	1	1	0	2
15	Хмельницька	0	0	1	1
16	Чернігівська	0	1	0	1
	РАЗОМ	41	24	1	66

Рис. 2. Структура та кількість проектів державно-приватного партнерства в Україні за сферами господарської діяльності

Джерело: складено авторами на основі [15].

Таблиця 2

ДПП в Європейському Союзі за 2000–2017 рр.

Країна ЄС	Кількість проектів	Загальні витрати, млн євро	Внесок ЄС, млн євро	Відсоток внеску ЄС
1	2	3	4	5
Греція	8	6 806	3 301	58,53 %
Португалія	3	2 379	564	10,00 %
Франція	21	9 856	324	5,74 %
Іспанія	4	2 422	311	5,51 %
Польща	4	388	272	4,82 %
Німеччина	14	2 147	254	4,50 %
Італія	6	553	210	3,72 %
Великобританія	3	2 212	110	1,95 %
Бельгія	2	686	101	1,79 %
Ірландія	3	1 286	81	1,44 %

1	2	3	4	5
Литва	3	99	40	0.71 %
Словенія	10	52	36	0.64 %
Хорватія	1	331	20	0.35 %
Мальта	1	21	12	0.21 %
Естонія	1	4	4	0.07 %
РАЗОМ	84	29 242	5 640	100.00 %

Джерело: складено авторами на основі [16].

розвитку, Міжнародна фінансова корпорація, Європейський інвестиційний банк, Європейська економічна комісія ООН, Всесвітній банк (PIAF, WBI). Дані про регіональні проекти ДПП в ЄАЕС станом на третій квартал 2016 року наведені на рис. 3.

На підставі даних рис. 3 можна констатувати, що в ЄАЕС 100 проектів готуються до реалізації. 151 регіональний проект ДПП реалізується, у т. ч. у соціальній сфері на стадії реалізації знаходяться 57 проектів з обсягом фінансування 74 млрд руб., у комунальній сфері – 55 проектів вартістю 191 млрд руб., у транспортній сфері – 19 проектів на суму 630 млрд руб., в ІТ-сфері – 13 проектів вартістю 36 млрд руб., в енергетичній сфері – 7 проектів з обсягом інвестування 4,9 млрд руб. Зазначені масштаби інвестицій у здійснення проектів ДПП є свідченням поступового розвитку ДПП в ЄАЕС внаслідок приділення значної уваги такому партнерству з боку держави та сприйняття бізнесом запропонованих умов такої співпраці.

Україні важливо враховувати виявлені за результатами аналізу масштаби та результати здійснення проектів державо-приватного партнерства в країнах ЄС та ЄАЕС, відпрацьовуючи власний підхід до формуван-

ня ефективного механізму економічного партнерства для активізації інвестиційно-інноваційного потенціалу розв'язання соціальних, екологічних та інших пріоритетних завдань сталого розвитку національної економіки.

Уточнення сутнісно-класифікаційних ознак, методологічного підґрунтя державно-приватного партнерства та поступове удосконалення аналітичного інструментарію у цій сфері сприятиме більш широкому й усвідомленому налагодженню взаємовідносин у сфері ДПП в Україні. Створена на принципах соціальної відповідальності й інвестиційно-інноваційного розвитку аналітична та рекомендаційна база дозволить сформувати комплексне бачення подальшої співпраці державного та приватного секторів української економіки. Це, своєю чергою, позитивно вплине на прийняття управлінських рішень, спрямованих на: покращення економічних, соціальних та екологічних параметрів функціонування державних підприємств з мінімізацією всіх видів ризиків; запобігання помилкам, здійсненим у минулих періодах, що впливають на діяльність державних установ; формування тактичних і стратегічних векторів розвитку суб'єктів бюджетного сектора націо-

Рис. 3. Регіональні проекти ДПП в ЄАЕС станом на третій квартал 2016 р.

Джерело: складено авторами на основі [17].

нального господарства шляхом розробки заходів попередження ризиків, що забезпечить зменшення навантаження на Державний бюджет України.

ВИСНОВКИ

Проведено аналіз здійснення державно-приватного партнерства в Україні, країнах Європейського та Євразійського Союзів, за результатами якого визначено, що ДПП поки ще не є широко розповсюдженим як в Україні, так і в інших країнах світу через недостатню відпрацьованість механізму його реалізації.

Доведено, що процедура здійснення державно-приватного партнерства в умовах інвестиційно-інноваційного розвитку економіки України потребує удосконалення, зважаючи на провідний досвід і проблеми налагодження партнерських відносин у країнах світу.

Розвиток ДПП як інтеграційної взаємодії бюджетних підприємств та приватного сектора пропонується здійснювати в напрямку створення передумов, за яких забезпечується можливість залучити до бюджетної сфери приватні інвестиції, що спрямовані на поліпшення якості товарів і послуг, зростання ефективності господарської діяльності. Внаслідок синергетичної взаємодії результатів реалізації проектів державно-приватного партнерства створюється підґрунтя для розширення інвестиційно-інноваційних можливостей економіки України відповідно до сучасних трендів розвитку світового господарства.

Подальший науковий пошук доцільно зосередити на розвитку методики економічного аналізу державно-приватного партнерства, що передбачає формування системи показників, які дозволять швидко та якісно проводити розрахунки з визначення економічних, соціальних та екологічних ефектів від здійснення ДПП для суб'єктів державного та приватного секторів економіки. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Андрійчук В. Г., Флейчук М. Т., Мокій А. Т. Інвестиційна безпека перехідних економік в умовах глобальної інтеграції: теоретико-методологічні підстави та прикладні аспекти : монографія. Донецьк : ІЕП НАНУ, 2012. 324 с.
2. Геєць В. М. Інституційна обумовленість інноваційних процесів у промисловому розвитку України. *Економіка України*. 2014. № 12 (637). С. 4–19.
3. Малиута Л., Лібусь Т. Інноваційна політика як основа підвищення міжнародного конкурентного статусу національної економіки. *Соціально-економічні проблеми і держава*. 2013. Вип. 1 (8). С. 141–150.
4. Павленко І. А. Інноваційне підприємництво у трансформаційній економіці України : монографія. Київ : КНЕУ, 2007. 248 с.
5. Пашинська К. С. Форми державно-приватного партнерства. *Економічний аналіз*. 2015. Т. 22. № 1. С. 48–52.
6. Прокопенко І. Ф., Стовбун Т. О. Інноваційна політика держави та її роль у забезпеченні розвитку економіки України. *Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Економіка*. 2014. Вип. 14. С. 5–15.

7. Свірко С. В., Кузьмінський Б. Ю. Державні фінанси України: визначальні вектори, результати та проблеми розвитку. *Незалежний аудитор*. 2015. № 13 (III). С. 24–31.

8. Сухоруков А. І., Собкевич О. В. Активізація інвестиційно-інноваційної політики у промисловості – стратегічний пріоритет національних економічних інтересів України. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2015. № 3 (80). С. 193–205.

9. Делмон Дж. Государственно-частное партнерство в инфраструктуре. Практическое руководство для органов государственной власти. URL: <https://ppiaf.org/documents/1921/download>

10. Семенчишин А. Н. Становление и развитие института государственно-частного партнерства в зарубежных странах. *Молодой ученый*. 2017. № 52. С. 167–171. URL: <https://moluch.ru/archive/186/47497/>

11. Соколовская О. Е. Европейский рынок проектов государственно-частного партнерства первого полугодия 2016 года: выводы и тенденции. *Молодой ученый*. 2017. № 2. С. 511–513. URL: <https://moluch.ru/archive/136/38139/>

12. Шарингер Л. Новая модель инвестиционного партнерства государства и частного сектора. *Мир перемен*. 2004. № 2. С. 13–18.

13. Шеремет А. Д. Теория экономического анализа : учебник. М. : Инфра-М, 2011. 352 с.

14. Закон України «Про державно-приватне партнерство» від 01.07.2010 № 2404-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17>

15. Стан державно-приватного партнерства в Україні // Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. URL: http://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=196d3373-eb07-4834-a61e-b3608f28eb22&title=SubstnD_erzhavnoprivatnogoPartnerstva

16. Special Report Public Private Partnerships in the EU: Widespread shortcomings and limited benefits European Union. 2018. № 9 // European Court of Auditors 12, rue Alcide De Gasperi 1615, Luxembourg. URL: eca.europa.eu

17. Практическое руководство для инвесторов «Государственно-частное партнерство в странах Евразийского экономического союза». URL: http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=36691820#pos=2;204

REFERENCES

- Andriichuk, V. H., Fleichuk, M. T., and Mokii, A. T. *Investytsiina bezpeka perekhidnykh ekonomik v umovakh hlobalnoi intehtratsii: teoretyko-metodolohichni pidstavy ta prykladni aspekty* [Investment security of transition economies in the context of global integration: theoretical and methodological foundations and applied aspects]. Donetsk: IEP NANU, 2012.
- Delmon, Dzh. "Gosudarstvenno-chastnoye partnerstvo v infrastrukture. Prakticheskoye rukovodstvo dlya organov gosudarstvennoy vlasti" [Public-private partnership in infrastructure. A practical guide for public authorities]. <https://ppiaf.org/documents/1921/download>
- Heiets, V. M. "Instytutsiina obumovlenist innovatsiinykh protsesiv u promyslovomu rozvytku Ukrainy" [Institutional Condition of Innovation Processes in the Industrial Development of Ukraine]. *Ekonomika Ukrainy*, no. 12 (637) (2014): 4-19.
- [Legal Act of Ukraine] (2010). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17>
- Maliuta, L., and Libus, T. "Innovatsiina polityka yak osnova pidvyshchennia mizhnarodnoho konkurentnoho statusu natsionalnoi ekonomiky" [Innovation policy as the basis for increasing the international competitive status of the national economy]. *Sotsialno-ekonomichni problemy i derzhava*, no. 1 (8) (2013): 141-150.

"Prakticheskoye rukovodstvo dlya investorov «Gosudarstvenno-chastnoye partnerstvo v stranakh yevraziyskogo ekonomicheskogo soyuza»" [Practical guide for investors "Public-private partnership in the countries of the Eurasian Economic Union"]. http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=36691820#pos=2;204

Pashynska, K. S. "Formy derzhavno-pryvatnoho partnerstva" [Forms of public-private partnership]. *Ekonomichnyi analiz*, vol. 22, no. 1 (2015): 48-52.

Pavlenko, I. A. *Innovatsiine pidpriemnytstvo u transformatsiinii ekonomitsi Ukrainy* [Innovative entrepreneurship in the transformational economy of Ukraine]. Kyiv: KNEU, 2007.

Prokopenko, I. F., and Stovbun, T. O. "Innovatsiina polityka derzhavy ta yii rol u zabezpechenni rozvytku ekonomiky Ukrainy" [Innovative policy of the state and its role in ensuring the development of the Ukrainian economy]. *Zbirnyk naukovykh prats Kharkivskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni H. S. Skovorody. Ekonomika*, no. 14 (2014): 5-15.

"Special Report Public Private Partnerships in the EU: Widespread shortcomings and limited benefits European Union. 2018. No. 9". European Court of Auditors 12, rue Alcide De Gasperi 1615, Luxembourg. eca.europa.eu

"Stan derzhavno-pryvatnoho partnerstva v Ukraini" [The state of public-private partnership in Ukraine]. Ministerstvo ekonomichnoho rozvytku i torhivli Ukrainy. <http://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=196d3373-eb07-4834-a61e-b3608f28eb22&title=SutnistDerzhavnoprivatnohoPartnerstva>

Semenchishin, A. N. "Stanovleniye i razvitiye instituta gosudarstvenno-chastnogo partnerstva v zarubezhnykh stranakh" [Formation and development of the institution of public-private partnership in foreign countries]. *Molodoy uchenyy*. 2017. <https://moluch.ru/archive/186/47497/>

Sharinger, L. "Novaya model investitsionnogo partnerstva gosudarstva i chastnogo sektora" [New model of investment partnership of the state and the private sector]. *Mir peremen*, no. 2 (2004): 13-18.

Sheremet, A. D. *Teoriya ekonomicheskogo analiza* [The theory of economic analysis]. Moscow: Infra-M, 2011.

Sokolovskaia, O. Ye. "Yevropeyskiy rynek proektov gosudarstvenno-chastnogo partnerstva pervogo polugodiya 2016 goda: vyvody i tendentsii" [European market of public-private partnership projects of the first half of 2016: conclusions and trends]. *Molodoy uchenyy*. 2017. <https://moluch.ru/archive/136/38139/>

Sukhorukov, A. I., and Sobkevych, O. V. "Aktyvizatsiia investytsiino-innovatsiinoi polityky u promyslovosti - stratehichniy priorytet natsionalnykh ekonomichnykh interesiv Ukrainy" [Activation of investment and innovation policy in industry is a strategic priority of Ukraine's national economic interests]. *Zovnishnia torhivlia: ekonomika, finansy, pravo*, no. 3 (80) (2015): 193-205.

Svirko, S. V., and Kuzminskyi, B. Yu. "Derzhavni finansy Ukrainy: vyznachalni vektory, rezultaty ta problemy rozvytku" [Public finances of Ukraine: defining vectors, results and problems of development]. *Nezalezhnyi audytor*, no. 13 (III) (2015): 24-31.